

SCHOOLPLAN 2019-2023

**Gereformeerde
Basisschool
Benjamin**

Inhoud

Inleiding	4
1. Evaluatie en Analyse	6
1.1. Inleiding	6
1.2. Interne SWOT analyse	6
1.3. Interne diepte analyse	7
1.4. Conclusie n.a.v. de analyses	8
1.5. Scholen op de kaart	8
1.6. Evaluatie schoolplan 2015-2019	9
1.6.1. Doelen schoolplan 2015-2019	9
1.6.2. Evaluatie schoolplan 2015-2019	9
2. Definiëren	11
2.1. Identiteit en missie	11
2.2. Persoonsvorming	11
2.3. Opleiding	11
2.4. Kwalificatie	12
3. Zicht hebben	13
3.1. Inleiding	13
3.4. Gedrag en sociaal-emotioneel leren	14
4. Verantwoorden	15
4.1. Inleiding	15
4.2. Kwaliteitszorg op onze school	15
4.4. Kwaliteitscommissie	16
4.5. Inspectierapport	16
4.6. Critical friends	16
5. Werken aan	17
5.1. Inleiding	17
5.2. Pedagogisch handelen	17
5.3. Didactisch handelen	18
5.4. Ondersteuningsteam	18
5.5. Integraal personeelsbeleid	18
5.5.1. Inleiding	18
5.5.2. Formatiebeleidsplan	19
5.5.3. Taakbeleidsplan	19
5.5.4. Nascholingsbeleid	19
5.5.5. Functiemix	19
5.5.6. Schoolleiding	20
5.6. Financieel beleid	20
6. Doelen	22
6.1. Vertaling van onze visie naar kwalitatieve doelen voor 2019-2023	22
6.2. Kwantitatieve doelen	22
6.3. Strategieën	24
6.4. Meetpunten	30
7. Leerlingenzorg	32

7.1. Schoolondersteuningsplan.....	32
7.2. Passend primair onderwijs in Zuid Limburg	35
8. Aanbod onderwijs en leren.....	38
8.1. Inleiding.....	38
8.2. Onze ambities in relatie tot de wettelijke opdracht van het onderwijs.....	38
8.2.1. Doorlopende leerlijn (OP1)	38
8.2.2. Burgerschapsonderwijs (OR2)	38
8.2.3. Ontwikkeling in beeld (OP2)	39
8.2.4. Onderwijstijd.....	40
8.2.5. Sponsoring De school heeft een kritisch beleid omtrent sponsoring:.....	40
8.3. Kerndoelen en referentieniveaus (OP1).....	40
8.3.1. Nederlandse taal	40
8.3.2. Engelse taal.....	42
8.3.3. Rekenen/wiskunde	43
8.3.4. Oriëntatie op jezelf en de wereld	43
8.3.5. Kunstzinnige oriëntatie	45
8.3.6. Bewegingsonderwijs.....	45
8.3.7. Bijbels onderwijs.....	46
8.3.8. ICT	46
8.4. Onderwijs aan langdurig zieke kinderen	47

Inleiding

Het doel en de functie van dit schoolplan

Ons schoolplan 2019-2023 beschrijft de kwaliteit van ons onderwijs, de manier waarop we de kwaliteit willen borgen en de manier waarop we de kwaliteit willen verbeteren. Het schoolplan functioneert daardoor als een verantwoordingsdocument naar de overheid, het bevoegd gezag en de ouders en als planningsdocument voor de periode 2019-2023.

In het schoolplan gestelde doelen worden jaarlijks in een operationeel jaarplan uitgewerkt en gepland. Op deze wijze geven we vorm aan een cyclus van plannen, uitvoeren, evalueren en verbeteren. Als basis voor onze kwaliteitszorg gebruiken we het model 'Regie op Onderwijskwaliteit'.

Procedure van opstellen en vaststellen

Het team en de directie hebben samen nagedacht welke doelen we willen stellen in deze schoolplanperiode. De directie en het leiderschapsteam hebben de conceptteksten van dit schoolplan opgesteld. Daarna is overleg gevoerd met het bestuur en de medezeggenschapsraad (MR). Daar waar nodig is de inhoud aangepast. Hierna is de definitieve versie voorgelegd aan de MR ter beoordeling en instemming. De uiteindelijke tekst is vastgesteld door het bestuur.

Onze school stelt een schoolplan op voor een periode van vier jaar. Voor directie en schoolteam geeft het schoolplan richting aan het onderwijskundig beleid. Het schoolplan maakt het mogelijk om planmatig te ontwikkelen, uit te voeren, te evalueren en bij te stellen. Elke eventuele koerswijziging wordt in het jaarverslag opgenomen.

Evaluatie van het plan

Evaluatie zal jaarlijks geschieden in het jaarverslag directie en bevindingen of veranderingen zullen beschreven worden in het jaarverslag en/of in het operationeel jaarplan.

Totstandkoming

We hebben als team de missie en visie opnieuw besproken, onze doelen voor de komende 4 jaar geformuleerd en de strategieën geselecteerd waarmee dit willen realiseren.

Daarbij hebben we gebruik gemaakt van de volgende bronnen:

- De evaluatie van het schoolplan 2015-2019 van de school;
- De meest recente inspectierapporten;
- Tevredenheidsmetingen van ouders, leerlingen en medewerkers;
- De jaarlijkse evaluaties van de actieplannen;
- Analyse van de opbrengsten en/of resultaten van methodeonafhankelijke toetsen.

De analyse van deze gegevens, samen met onze missie en visie heeft geresulteerd in een aantal strategieën, die voor ons team leidend en richtinggevend zijn voor de beoogde concrete doelen.

Het schoolteam stelt zich onder leiding van de directie verantwoordelijk voor de uitvoering van dit schoolplan in de komende vier jaar.

Het bevoegd gezag stelt zich door middel van de akkoordverklaring verantwoordelijk voor het ondersteunen en bewaken van hetgeen in het schoolplan is beschreven.

Het bevoegd gezag stelt zich garant voor het gericht inzetten van middelen voor het ondersteunen van dit schoolplan.

De directie stelt het schoolbestuur jaarlijks op de hoogte van de bereikte doelen.

Samenhang met andere documenten

De schoolgidsen in de periode 2019-2023 worden samengesteld op basis van de inhoud van het schoolplan.

In dit schoolplan verwijzen we naar de volgende documenten, die aanwezig zijn op onze school:

- kwaliteitszorg;
- personeelsbeleid;
- nascholingsplan;
- schoolgids;
- schoolondersteuningsprofiel;
- schoolondersteuningsplan;
- ondersteuningsplan samenwerkingsverband

1. Evaluatie en Analyse

1.1. Inleiding

Dit hoofdstuk is inleidend voor ons werk in de komende schoolplanperiode. We evalueren hier de plannen uit het vorige schoolplan. Ook is er een interne en externe analyse van onze school uitgevoerd. Dat heeft geresulteerd in een aantal sterke en zwakke kanten van onze organisatie en kansen en bedreigingen in de nabije toekomst.

Al deze gegevens samen zijn gebruikt om de meest passende strategieën te kiezen voor de komende vier jaar.

1.2. Interne SWOT analyse

SWOT-ANALYSE:¹

Sterke punten: ✓ Duidelijke identiteit uitgedragen door het personeel ✓ Goede kwaliteit ✓ Voldoende opbrengsten ✓ Goede naam in de omgeving ✓ Goed professioneel/ hecht team ✓ Goede samenwerking bestuur/ medezeggenschapsraad/ directie ✓ Goed pedagogisch klimaat ✓ Geen ziekteverzuim ✓ Ouderbetrokkenheid ✓ Authentiek gebouw, goed onderhouden ✓ Kleinschalig ✓ Financieel gezond	Zwakke punten: ✓ Infrastructuur tijdens begin- en eindtijd van de school ✓ Het evalueren van plannen is een aandachtspunt. ✓ Het analyseren van opbrengsten met vaste indicatoren
Kansen: ✓ Grote scholen in de buurt die met meerdere scholen in één gebouw zitten waardoor ouders voor kleinschaligheid gaan kiezen en de identiteit onderschrijven.	Bedreigingen: ✓ Afname leerlingenaantal ✓ Politieke beslissingen ✓ Te veel 'zwakke' zij-instromers leerlingen

¹ Uitgevoerd door de directeur, Gerte Offeringa, in mei 2018.

✓ Door moderne technologie en methodes het onderwijs optimaliseren.	
✓ Eigen risicodrager worden	

1.3. Interne diepte analyse

Naast deze analyse is er nog een diepte analyse gemaakt, ook door de directeur Gerte Offeringa, mei 2018.

DIEPTE-ANALYSE - DESTEP-ANALYSE:

Demografisch

Van oorsprong zijn alle kinderen welkom op onze school. Een groot deel van onze ouders gelooft en is protestant, een deel is katholiek en een deel is niet gelovig. Alle leraren geloven en zijn aangesloten bij een protestante kerkgemeenschap.

Passend onderwijs zorgt voor meer zorg in de school. Vanuit onze onderwijsvisie is ons verwijzingspercentage laag, minder dan twee procent. Er zijn steeds meer kinderen op onze school met gedragsproblemen. Ook de groep van kinderen die op een eigen leerlijn zit groeit. Alle kinderen voldoende aandacht te geven ervaart men steeds meer als een probleem.

Economisch

Onze school is aan het groeien. Een groot voordeel is dat de financiën daarmee ook toenemen. Naast het geld dat uitgegeven wordt aan de core business, is er geld voor investeringen die het onderwijs optimaliseren. Denk aan de nieuwe 6000 serie SMART-boarden, het verven van de hele school, nieuwe bekabeling (cat 6) e.d.

Sociaal cultureel

Onze waarden en normen vanuit de Bijbel zorgen voor stabiliteit en structuur. De kleinschaligheid van onze school zorgt voor veiligheid. Ouders van welke denominatie dan ook worden serieus genomen. De individualisatie van de maatschappij en de gebroken gezinnen en beschadigde kinderen baren ons zorgen.

Technologisch

Op technologisch gebied loopt de school goed in de pas. De bekabeling is aangepast en daarmee is de glasvezel aangesloten. De tweede ronde smartboarden heeft zich aange-diend. Elk jaar wordt er een nieuwe methode aangeschaft met vaak nieuwe digiboard-software, waardoor het onderwijs up-tot-date blijft. Communicatiemiddelen floreren, klasbord en een vernieuwde website zorgen dat ouders goed geïnformeerd blijven en worden.

Ecologisch

Wij zijn een kleine school. Iedere leraar kent elk kind. Er heerst een positief klimaat. Leraren gaan heel professioneel met ouders en kinderen om, maar zijn ook heel warm en informeel. Duurzaamheid is iets wat bij ons past vanuit de Bijbel: wij hebben de aarde in bruikleen gekregen, daar ga je goed mee om. Ons gebouw is van 1933 en heeft op som-

mige punten beperkingen. Als het boven de dertig graden is, is het moeilijk koel te krijgen. De gangen zijn hoog en zorgen voor een fantastische galm. Het laatste is inmiddels verbeterd door goede akoestische maatregelen. Wellicht zal een aircosysteem in de toekomst uitkomst brengen op warme dagen.

Politiek

In 2016 is artikel 23 van de Grondwet veiliggesteld. Kleine scholen met hun eigen denominatie mogen blijven bestaan.

Ontwikkelingen binnen passend onderwijs worden op de voet gevolgd. Het samenwerkingsverband in deze regio loopt voorop. Er is een knooppunt ingericht en dit werkt steeds beter. Wij als éénpitter worden serieus genomen en wij anticiperen goed mee, bijvoorbeeld als lid van het Dagelijks Bestuur van het Samenwerkingsverband.

Evaluatie DESTEP-analyse

Uit deze diepteanalyse blijkt dat de hang naar verandering met name ligt in het omgaan met de verschillende kinderen met steeds meer verschillende behoeftes. Door passend onderwijs worden wij ook steeds meer gedwongen om deze kinderen in een klas op maat te begeleiden. Er zijn meer kinderen met gedragsproblemen en de niveaus binnen de groepen lopen steeds meer uit één. De uitdaging is dan hoe je dat organisatorisch gaat aanpakken.

1.4. Conclusie n.a.v. de analyses

Uit de analyses komen geen wezenlijke problemen of aandachtspunten na voren, wat wel opvalt is dat wij worstelen met het steeds moeilijker wordende gedrag van sommige leerlingen. Om hier meer vat op te krijgen zou een conclusie kunnen zijn: *Organiseer de school anders in combinatie met het aanleren van vaardigheden die kinderen in deze moderne tijd nodig hebben om hun doel te bereiken, zodat ieder kind op maat onderwijs kan krijgen.*

1.5. Scholen op de kaart

Voor onze globale analyse van het krachtenveld waarbinnen wij als school opereren, verwijzen we naar de website www.scholenopdekaart.nl. We werken aan het optimaal realiseren van deze informatiesite. U kunt daar ons schoolvenster opzoeken dat belangrijke informatie verstrekt over:

- aantal leerlingen
- voedingsgebied
- schoolprofiel
- schooltijden
- resultaten
- schooladvies
- plaatsing in voortgezet onderwijs
- tevredenheid van leerlingen
- relatie ouders en school
- samenwerking met peuterspeelzaal
- personeelskenmerken

1.6. Evaluatie schoolplan 2015-2019

Omdat de 1-zorgroute is opgebouwd vanuit Handelingsgericht werken, is opbrengstgericht werken niet alleen een kwestie van getallen gebleken, maar waren leraren in staat om die te vertalen naar de individuele zorg voor leerlingen. In de voorgaande 4 jaar is gebleken dat het bewust, systematisch en cyclisch werken niet iets is wat snel ingevoerd kan worden. Het is een omslag in denken, waar ook ruimte voor is geboden. De mentaliteit, de instelling van de leraren was daardoor veranderd. Het onderwijsteam was zich bewuster geworden van het stellen van doelen, het maken van plannen en het omgaan met leerlingen. Van een volledige implementatie was echter nog geen sprake. De school had de 4 jaren nodig voor verdere implementatie. Wij willen streven naar maximale opbrengsten. Bij opbrengsten gaat het dan om cognitieve resultaten van leerlingen en sociaal-emotionele resultaten en tevredenheid van leerlingen, ouders en vervolgonderwijs. Dus van ontdekken hoe het werkt, eerste ervaringen opdoen met het werken met groepsplannen, gesprekken met kinderen voeren en meer aandacht voor ouders naar een geautomatiseerde manier van werken volgens handelingsgericht werken.

1.6.1. Doelen schoolplan 2015-2019

1. Opbrengstgericht werken vormgeven door de 1-zorgroute goed implementeren.

2. Handelingsgericht werken krijgt vorm door:

- In elke groep wordt gewerkt volgens het schema van zelfstandig werken.
- Er worden jaarlijks gesprekken gehouden tussen ouders, kind en school, zodat de omgeving goed is afgestemd op de leerbehoeften van het kind.
- Gesprekken worden oplossingsgericht vormgegeven.
- De verantwoordelijkheid ligt zowel bij de school als bij de ouders.
- De zelfevaluatie d.m.v. WMK-PO leidt tot het formuleren van doelen en het opstellen van verbeterplannen.

1.6.2. Evaluatie schoolplan 2015-2019

- De 1-zorgroute is goed geïmplementeerd. Er worden groepsplannen gemaakt voor rekenen, taal, spelling en begrijpend lezen. Deze plannen worden vier keer per jaar geëvalueerd.
- Tijdens de startgesprekken worden de bevorderende en de belemmerende factoren meegenomen voor het didactische groepsplan.
- De gesprekkencyclus met ouders en leerlingen is uitgebreid en functioneert goed. Er zijn vier gespreksmomenten met ouders, waarvan het startgesprek vanaf groep 4, met de leerling erbij. In het startgesprek worden de belemmerende en bevorderende factoren van de leerlingen besproken en de onderwijsbehoeften vastgesteld.
- De leerlingen worden op deze wijze goed gevolgd en er wordt ingespeeld op de ontwikkeling van de leerlingen. Er is een duidelijke cyclus. Er wordt gestreefd naar het hoogste haalbare per leerling. Er wordt steeds nadrukkelijker gekeken naar de individuele groei. Het gaat goed met een leerling als er groei in zijn of haar ontwikkeling zit. Dit kan een minder snelle groei zijn dan bij andere leerlingen.

- Bij leerlingen die een eigen leerlijn hebben, is deze groei ook heel belangrijk. Er wordt voor hen een ontwikkelingsplan gemaakt waarin de ontwikkeling goed gevolgd wordt.
- Sociaal-emotioneel worden gesprekken gevoerd met de leerlingen na het invullen van de leerlingsscol. De scol-resultaten worden meegenomen in het geheel. Er wordt aandacht besteed aan zaken die door de leerlingen aangegeven worden in de soc.emo. lessen. Er wordt veel tijd en aandacht besteed aan sociale problematiek. Momenteel wordt er een teamopleiding gevolgd langs de denklijn van Coveyprincipes.
- De leerling enquête die gehouden is, heeft geleid tot verandering van de aanpak van de zaakvakken, met name geschiedenis.
- De ouderenquête gaf ons de bevestiging dat wij op de goede weg zijn met het onderwijs en de oudercontacten op onze school.
- Het schema zelfstandig werken is geïmplementeerd. Toch is dit voor ons gevoel nog niet optimaal en behoeft dit veel meer aandacht.
- In de toekomst is het de bedoeling dat de SCOL-lijst van de leerlingen in groep 6, 7 en 8 ook met de leerlingen besproken door de leerkracht.
- Vanuit onze visie op gedrag zijn gesprekken gericht op een oplossing, wel rekening houdend met de aard van het gesprek.
- Ouders worden betrokken bij alle facetten van de ontwikkeling van hun kind(eren). Het startgesprek en de opvolgende gesprekken hebben hiervoor gezorgd. Ouders worden direct geïnformeerd als er iets met hun kind(eren) aan de hand is. Dit zorgt voor een directe aanpak en voor duidelijkheid. Daardoor wordt de gezamenlijke verantwoordelijkheid aangesproken.
- De kwaliteitskaarten zijn allemaal met het team besproken. Verbeterpunten zijn opgeschreven in een verbeterplan. Wat resulteerde dat verbeterpunten in het operationeel jaarplan genoteerd werden en uitgevoerd. Het verbeterplan wordt jaarlijks geëvalueerd. Inmiddels is de cyclus van de WMK-PO voltooid. Een nieuwe ronde zal gestart worden.

2. Definiëren

2.1. Identiteit en missie

*Onze missie: Onze school wil er zijn voor ieder kind,
een uniek door God geschapen mens.*

De leerling is een uniek, door God geschapen mens. We weten ons afhankelijk van God, onze Schepper. We vertrouwen op het werk van de Heilige Geest, die mensen leidt naar Jezus Christus. De basis van ons onderwijs op school ligt in de Bijbel, Gods woord, van waaruit wij handelen en waarover wij vertellen. Doordat leraren voorleven hoe je een levende relatie met God hebt, zien we de Christelijke identiteit in de dagelijkse gang van zaken. Daarbij spelen vieringen, gebeden en Bijbelse vertellingen een belangrijke rol. Met elkaar geven we vorm aan het geloof. Wij zijn een getuigenisschool waarin alle kinderen welkom zijn. Kinderen en leraren accepteren elkaars religieuze verschillen en zijn gericht op wat hen samenbindt.

Wij willen graag dat de kinderen leren respect te hebben voor hun naaste en de schepping van God. Zij leren God te kennen en liefhebben en leren te leven, zoals Jezus ons dat geleerd heeft. Zij leren elkaar lief te hebben als zichzelf. Wij willen dat leerlingen kennis hebben van de Bijbel. Wij willen graag dat de kinderen opgroeien tot volwassenen die zelfstandig hun weg in de maatschappij kunnen vinden. Wij willen graag dat de kinderen stevig met beide benen in de maatschappij staan, zich bewust van hun relatie met onze Schepper.

2.2. Persoonsvorming

De rol van de leraar, de professional, is dat zij/hij kinderen op een uitdagende manier leidt en begeleidt in ontwikkeling op cognitief, sociaal, emotioneel en geloofsgebied, rekening houdend met de talenten van elk kind. De leraar oefent gezag uit om de voorwaarden te scheppen voor de ontplooiing en ontwikkeling van de leerlingen, waarbij een vertrouwensband, gebaseerd op wederzijds respect, essentieel is. De leraar heeft de rol van expert en bron van informatie. Hij/zij handelt consequent en toont voorspelbaar leeraargedrag. Hij/zij durft zich kwetsbaar op te stellen. Hij/zij gaat respectvol om met leerlingen, collega's en ouders.

2.3. Opleiding

Wij willen de kinderen voldoende toerusten om een passende vervolgopleiding te vinden. Wij onderschrijven de onderwijskundige doelen en uitgangspunten, zoals die in artikel 8 van de Wet Primair Onderwijs zijn omschreven.

Binnen de methodische lijn is er keuzeruimte en wordt er aangesloten bij de leefwereld van het kind. Essentieel daarbij zijn: betrokkenheid, succeservaringen, zelfstandigheid, positief samenwerken en saamhorigheid. De leerinhoud moet uitdagend zijn, aansluiten op de interesse en het niveau van het kind en de creativiteit van het kind stimuleren. De

leerstof wordt aangeboden door middel van onderwijsmethodes. De leeromgeving is uitnodigend en gestructureerd, straalt gezelligheid en rust uit. De ontwikkeling van het kind wordt periodiek gemeten en dagelijks afgestemd op zijn of haar niveau. Onze school heeft een open, positieve houding naar ouders, kerken, buurt en externe instanties. Wij betrekken ouders bij de activiteiten, vieringen en gespreksmomenten van de school.

2.4. Kwalificatie

Als school zijn we gericht op de ontwikkeling van de leerling met zijn eigen talenten en gaven. Binnen het leerstofjaarklassensysteem ontwikkelen wij passie voor leren op alle gebieden: cognitief, creatief en sociaal-emotioneel. Wij willen een school met passie zijn. *Passie voor leren.* Daarmee bedoelen we dat iedere leerling wordt uitgedaagd om zich maximaal te ontwikkelen en eruit te halen wat erin zit. Kinderen leren sprongsgewijs en maken gebruik van verschillende leerstijlen (zoals spelen, oefenen, beleven, automatiseren en samenwerken).

3. Zicht hebben

3.1. Inleiding

Op onze school gebruiken we verschillende werkwijzen om onze onderwijskwaliteit in beeld te brengen. In dit hoofdstuk beschrijven we onze visie hierop en hoe we dit praktisch uitvoeren in de praktijk.

3.2. Opbrengstgericht werken

Het opbrengstgericht werken in combinatie met de 1-zorgroute is voor ons als school heel belangrijk gebleken. Omdat de 1-zorgroute is opgebouwd vanuit handelingsgericht werken, is opbrengstgericht werken niet alleen een kwestie van getallen gebleken, maar waren leraren in staat om die te vertalen naar de individuele zorg voor leerlingen. In de afgelopen jaren is gebleken dat het bewust, systematisch en cyclisch werken niet iets is wat snel ingevoerd kan worden, maar dat het een omslag in denken is. Hier is de afgelopen 8 jaar hard aan gewerkt, en de mentaliteit, de instelling van de leraren is daardoor veranderd. Het onderwijsteam is zich bewuster geworden van het stellen van doelen, het maken van plannen en het omgaan van leerlingen. Inmiddels is het steeds meer een vanzelfsprekendheid geworden.

Wij willen in de periode 2019-2023 bewust, systematisch en cyclisch streven naar maximale opbrengsten passend bij de leerontwikkeling van de individuele leerlingen. Bij opbrengsten gaat het dan om:

- cognitieve resultaten van leerlingen;
- sociaal-emotionele resultaten;
- tevredenheid van leerlingen, ouders en vervolgonderwijs.

3.3. Handelingsgericht werken

Ook in de periode van 2019-2023 is handelingsgericht werken de richtingwijzer waarop ons onderwijs vorm krijgt. Steeds meer gaan we uit van de individuele groei die kinderen doormaken en willen we Passend Onderwijs goed uitvoeren op onze school. Daarom wordt de inhoud van het onderwijs afgestemd op de leerbehoeften van de leerlingen. Voor de komende 4 jaar willen wij deze manier van werken blijven verbeteren op onze school.

Handelingsgericht werken gaat uit van zeven principes:

1. Onderwijsbehoeften van de leerlingen centraal stellen. Denk aan de instructie, de leertijd en uitdaging.
2. Afstemming en wisselwerking tussen kind en zijn omgeving: de groep, de leraar, de school en de ouders. De omgeving moet goed afgestemd zijn op wat het kind nodig heeft.
3. De leraar doet ertoe. Hij kan afstemmen op de verschillen tussen de leerlingen en zo het onderwijs passend maken.
4. Positieve aspecten zijn van groot belang. Dit gaat niet alleen om de positieve aspecten van het kind, maar ook van de leraar, de groep, de school en de ouders. Als een leraar

een negatief beeld heeft van de leerling, dan ziet hij vaak alleen nog maar het negatieve gedrag. Het is belangrijk dat de leraar dan zoekt naar positief gedrag. Dan zijn er meer mogelijkheden om het probleem op te lossen.

5. Constructieve samenwerking tussen school en ouders. De verantwoordelijkheid voor initiatief ligt bij de school. Maar de school geeft wel de verwachtingen over de verantwoordelijkheid van ouders duidelijk aan.
6. Doelgericht werken. Het team formuleert doelen met betrekking tot leren, werkhouding en sociaal emotioneel functioneren. Het gaat hierbij zowel om korte als lange termijndoelen.
7. De werkwijze van school is systematisch en transparant. Er zijn duidelijke afspraken over wie wat doet en wanneer.

Ter realisering van Handelingsgericht werken streven wij in de komende vier schooljaren de volgende doelen na:

- In elke groep wordt gewerkt volgens het schema van zelfstandig werken.
- Er worden jaarlijks startgesprekken en oudergesprekken gehouden tussen ouders, kind en school, zodat de omgeving goed is afgestemd op de leerbehoeften van het kind heeft.
- Gesprekken worden oplossingsgericht vorm gegeven.
- De verantwoordelijkheid ligt zowel bij de school als bij de ouders.
- De zelfevaluatie d.m.v. WMK-PO leidt tot het formuleren van doelen en het opstellen van verbeterplannen.

3.4. Gedrag en sociaal-emotioneel leren

Gedrag en sociaal-emotioneel leren

Als team zijn we bezig met het implementeren van onze visie op gedrag in combinatie met de denklijn van de Coveyprincipes. Dit is een van de hoofddoelen van dit schoolplan. Voor de uitwerking hiervan zie de kwalitatieve en kwantitatieve doelen met actiepunten.

SCOL

SCOL staat voor Sociale Competentie Observatie Lijst en is een lijst met 26 vragen rondom gedrag die de groepsleraar in het najaar en het voorjaar invult voor iedere leerling. Daarnaast worden op dezelfde momenten door de leerlingen van groep 6, 7 en 8 eenzelfde lijst over zichzelf ingevuld. De gegevens die hieruit komen worden op leerlingniveau, groepsniveau en schoolniveau zorgvuldig geanalyseerd en vinden een plaats in de analyse van de opbrengsten. Wanneer nodig worden leerlingen die hierop uitvallen diagnostisch onderzocht door de gedragsspecialist van school.

4. Verantwoorden

4.1. Inleiding

Het uitvoeren van onze onderwijskwaliteit, het voeren van de dialoog met medewerkers, ouders en andere belanghebbenden in onze omgeving, het verwerken van de opbrengsten en verantwoorden naar anderen is van groot belang bij het laten slagen van dit schoolplan. In dit hoofdstuk staat beschreven hoe wij verantwoording afleggen aan onszelf en naar anderen.

4.2. Kwaliteitszorg op onze school

Op onze school werken we cyclisch aan onze onderwijskwaliteit. We stellen doelen voor deze schoolplanperiode die we ook cyclisch kunnen evalueren. Dit gaat steeds volgens een vast ritme, de PDCA cyclus:

Plan: we maken plannen met directie, leiderschapsteam en team

Do: we gaan deze plannen uitvoeren

Check: Regelmatig (afhankelijk van het doel en de afspraken die gemaakt zijn) wordt in teamoverleg bekeken of we ons aan de afspraken houden. Indien noodzakelijk wordt er nog iets gewijzigd aan het gestelde doel.

Act: Uitvoeren van de afspraken in de praktijk
En daarna weer van vooraf aan.

4.3. Kwaliteitsdoelen

Naast onze eigen gestelde doelen om tijdens de schoolplanperiode te werken, willen we ook onze eigen onderwijskwaliteit van hoog niveau houden. Dat doen we onder anderen door te werken met kwaliteitskaarten (WMK-PO). Dit instrument hanteren wij om de kwaliteit van het onderwijs te onderzoeken. Naar aanleiding van zelfevaluatie worden plannen ter verbetering van ons onderwijs opgesteld en uitgevoerd.

Ook dit wordt uitgevoerd m.b.v. de PDCA-cyclus. Op doelgerichte wijze ontwikkelen van de kwaliteit van het onderwijs en de leraren veronderstelt het systematisch nemen van de volgende stappen:

Plan (P): Vaststellen van de doelen van de school (en de medewerkers).

Do (D): De doelen in de praktijk realiseren.

Check (C): Controleren of de doelen in voldoende mate gerealiseerd worden

Act (A): Wat goed gaat vasthouden (borgen) en verbeteringen realiseren.

Door middel van vragenlijsten over de kwaliteitskaarten wordt vastgesteld of de vereiste normen worden gehaald. Als normen niet worden gehaald, wordt besloten of er een verbe-

terplan dient te worden opgesteld en uitgevoerd. Deze verbeterplannen worden gemaakt door directie en leiderschapsteam en de inhoud hiervan wordt meegenomen in het vernieuwde schoolplan, plannen voor nascholing en operationeel jaarplan.

WMK-PO koppelt kwaliteitszorg aan integraal personeelsbeleid. Daarbij richt kwaliteitszorg zich vooral op schoolontwikkeling en integraal personeelsbeleid op mensontwikkeling. Zie verder personeelsbeleid.

4.4. Kwaliteitscommissie

Dit is een commissie die samengesteld is uit 2 bestuursleden, de IB-er (tevens lid van het leiderschapsteam en ondersteuningsteam) en directeur.

De kwaliteitscommissie beoordeelt halfjaarlijks de opbrengsten van ons onderwijs. Door middel van dwarsdoorsneden en trendanalyses worden conclusies getrokken, die kunnen leiden tot maatregelen of interventies.

4.5. Inspectierapport

Een goede graadmeter van onze kwaliteit van het onderwijs is het inspectierapport van 2017: Inspectie “Regie op Onderwijskwaliteit”

De inspectie beoordeelde de kwaliteitszorg en ambitie van onze school in 2017:

Kwaliteitszorg en ambitie			
	O	V	G
KA1 Kwaliteitszorg		•	
KA2 Kwaliteitscultuur			•
KA3 Verantwoording en dialoog		•	

Zie inspectierapport op de website van de inspectie.

Andere kwaliteitsinstrumenten

Naast WMK-PO en de meting van de inspectie worden nog andere middelen gebruikt om de kwaliteit van ons onderwijs te verbeteren:

1. Verbeterplannen n.a.v. Ouder- en leerlingenquête elke 2 jaar.
2. Verbeterplannen n.a.v. WMK-PO en de uitslagen van de enquêtes.

4.6. Critical friends

Een belangrijke ontwikkeling die we deze nieuwe schoolplanperiode willen maken is het werken met critical friends. Dit zijn twee onafhankelijke personen die ons kritisch kunnen bevragen op beleidsplannen. Dit kunnen we dan naast onze eigen analyses leggen en hier op inspelen en lering uit te trekken. In het schooljaar 2018-2019 zijn we op zoek gegaan naar critical friends. Gedurende de gehele schoolplanperiode 2019-2023 kunnen zij ons hier kritisch op bevragen.

5. Werken aan

5.1. Inleiding

Wij beseffen dat het uitvoeren van dit schoolplan in de basis alleen kan slagen als we als gehele schoolteam hier onze schouders onder zetten. Het vraagt een gezamenlijke manier van didactisch en pedagogisch handelen, waarbij we uitgaan van de verschillende kwaliteiten van de leerkrachten en directie. En dit heeft dan ook weer effect op onze manier van benaderen van onderwijsvernieuwingen, plannen maken voor de toekomst en inzetten van financiën en gebruik van ons gebouw.

Ons pedagogisch-didactisch schoolbeleid is beschreven in het *Schoolveiligheidsplan*. We willen blijvend werken aan een schoolklimaat dat zich kenmerkt door acceptatie, respect, veiligheid, privacy en vertrouwen. Een dergelijk klimaat is een voorwaarde om optimale leer- en werkprestaties te kunnen leveren. Er is een gedragscode voor personen die op onze school werkzaam zijn of stage lopen. Het is onze ambitie om blijvend kritisch te zijn op het verbeteren van ons pedagogisch klimaat en het didactisch handelen te blijven stimuleren. Daarom zijn dit ook kernwaarden voor de inhoud van dit schoolplan en dit is ook zichtbaar in het volgende hoofdstuk bij de gestelde doelen voor de komende schoolplanperiode.

5.2. Pedagogisch handelen

De leraar is het belangrijkste instrument op onze school. Goede leraren geven goed onderwijs. Van onze leraren verwachten wij dat zij de identiteit uitdragen naar de leerlingen. Leraren hebben een verklaring getekend, waarin zij de gereformeerde belijdenis van de schoolvereniging aanvaarden. Het streven is dat alle leerlingen zich binnen onze school veilig voelen. Als gouden regel geldt: *‘...zoals u wilt dat de mensen u doen, doet u hen aldus’* (Mattheüs 7:12).

Nieuw aan te stellen leraren dienen voor benoeming een verklaring te tekenen waarin zij de gereformeerde belijdenis van de school aanvaarden.

- Leerlingen worden aangesproken op hun gedrag, niet op hun persoon.
- De leerlingen hebben belangstelling voor elkaar en voor de leraar en luisteren actief.
- De leraar luistert actief en belangstellend naar de leerlingen.
- De leerlingen leren sociale vaardigheden en tonen respect voor elkaar, hun eigendommen en omgeving.
- De leraren en de leerlingen accepteren elkaar zoals ze zijn. Ongeacht hun individuele verschillen.
- De leraar is consequent.
- De leraar zorgt voor rust, regelmaat, biedt structuur en bewaakt gestelde grenzen van goed gedrag, zoals in de schoolregels beschreven staat.
- De leraar gebruikt zijn gezag om positieve resultaten te behalen en is er alert op om gekregen gezag niet te misbruiken.
- Wij houden ons aan gemaakte afspraken t.a.v. gedrag en houding. De grenzen van goed gedrag worden duidelijk aangegeven en waar nodig worden leerlingen gecorri-

geerd. De leraar bevordert een zelfstandige leerhouding van de leerlingen. De leraar stimuleert en enthousiasmeert de leerlingen tijdens het onderwijsleerproces.

5.3. Didactisch handelen

- Ieder kind wordt uitgedaagd zich maximaal te ontwikkelen binnen zijn/haar eigen individuele mogelijkheden.
- Elke leraar hanteert het model van directe instructie.
- Elke leraar werkt met het systeem van de 1-Zorgroute met 3 instructiegroepen.
- Elke leraar maakt periodiek groepsplannen en voert die uit.
- Elke leraar organiseert voldoende leertijd voor de leerlingen aangepast aan de onderwijsbehoefte van de leerling of de groep.
- Elke leraar optimaliseert het gebruik van de computer.
- Elke leraar noteert de zorg adequaat in het logboek.
- Elke leraar kan verschillende leerstrategieën aanbieden.
- De school hanteert een leerlingvolgsysteem op cognitief en sociaal-emotioneel gebied.
- De kwaliteit van de zorg wordt bewaakt, geëvalueerd en geborgd.
- De kwaliteit van het onderwijs wordt bewaakt, geëvalueerd en geborgd.

5.4. Ondersteuningsteam

Het ondersteuningsteam staat onder leiding van de intern begeleider en bestaat uit een team van interne specialisten, dat wil zeggen: leraren met een opleiding master SEN en anderen.

Het team heeft een gedragsspecialist (master SEN), lees- en dyslexiespecialist (master SEN), reken- en dyscalculiespecialist (master SEN) en een hoog- en meerbegaafdheidsspecialist. Tweemaandelijks komt dit team bij elkaar om de voortgang van de zorg op school-, groeps- en leerlingniveau te bespreken.

De master SEN-specialisten zijn bovendien verantwoordelijk voor interne diagnostische onderzoeken bij leerlingen die uitvallen of opvallen (dus ook bij meerbegaafden), voor de controle van de handelings- en begeleidingsplannen, houden de nieuwste ontwikkelingen op hun eigen specialistische gebied in de gaten en geven tevens teamscholing met betrekking tot deze nieuwe ontwikkelingen. Ook volgen de leraren met een master SEN-opleiding de follow-up cursussen, waarin de nieuwste ontwikkelingen worden besproken.

5.5. Integraal personeelsbeleid

5.5.1. Inleiding

Om goed integraal personeelsbeleid te kunnen voeren zijn er instrumenten die bijdragen aan de ontwikkeling en de uitvoering van het onderwijskundig beleid en het pedagogisch-didactisch handelen van het onderwijspersoneel:

- Klassenbezoeken om na te gaan in hoeverre beleidsvoornemens en schooldoelstellingen worden gerealiseerd.
- Klassenbezoeken in het kader van individuele ontwikkeling door het geven van feedback op het onderwijsgedrag.
- Functionerings- en beoordelingsgesprekken.

- De persoonlijke competentie ontwikkeling, die vastgelegd wordt in een persoonlijk ontwikkelingsplan.
- Audit intern begeleider.
- Audit directie.
- Groepsbesprekingen met de intern begeleider.

5.5.2. Formatiebeleidsplan

Leraren worden ingezet in groepen waarin zij het best functioneren. Daar komt hun kwaliteit optimaal tot zijn recht.

Het streven is om een groep aan niet meer dan 2 verschillende leraren te koppelen; het zogenaamde twee gezichtenbeleid.

Leraren dragen zorg voor hun leerlingen en hun ontwikkeling. Daarbij wordt een zo hoog mogelijke zorgkwaliteit nagestreefd. Dit staat beschreven in hoofdstuk 2.

5.5.3. Taakbeleidsplan

Daarnaast voeren zij binnen hun normjaartaak niet-lesgebonden taken uit. Over een goede verdeling van deze taken wordt jaarlijks overleg gevoerd tussen directie en team. U kunt dit terugvinden in de *Normjaartaakverdeling*.

5.5.4. Nascholingsbeleid

Teamontwikkeling door scholing is van groot belang om de kwaliteit van het onderwijs en verhoging van de opbrengsten te verbeteren en de kwaliteit te borgen. Dit staat verwoord in ons *Nascholingsbeleid*.

Werken aan de ontwikkeling van de leraren leidt tot verbetering van de kwaliteit van het onderwijs.

Het nascholingsbeleid kent de volgende mogelijkheden:

- Scholing van leraren die behoefte hebben aan scholing op specifieke gebieden.
- Scholing voor het vormen van een visie rondom de lijn van de Covey principes (teamscholing).
- Scholing ter borging van de veiligheid van de school.
- Verdere scholing die verplicht is door de overheid.
- Scholing die nodig is voor het bekleden van een L11 functie in het kader van de functiemix.

5.5.5. Functiemix

Het schoolbestuur is verplicht L11 functies te benoemen van uit de overheid. Het schoolbestuur hanteert de volgende eisen bij een benoeming in de L11-functie:

- De L11-leraar dient 50 % van zijn/haar WTF lesgevende taken uit te voeren.
- De L11-leraar dient scholing hebben gevolgd: Een Post-HBO-studie of een Masteropleiding.
- De L11-leraar denkt mee over beleidsmatige zaken en het uitvoeren ervan. Op moment voldoet het schoolbestuur aan het door de overheid gestelde percentage leraren met LB-functies.

5.5.6. Schoolleiding

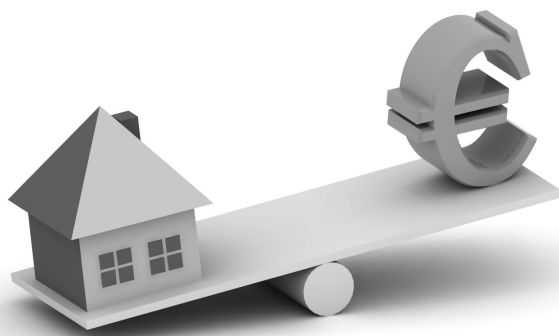
De school wordt geleid door de directeur. De directeur is verantwoordelijk voor de algemene zaken aangaande de school: de kwaliteit van het onderwijs, personeelsbeleid en de financiën. Daarnaast draagt de directeur in het bijzonder verantwoordelijkheid voor bestuurstaken waarvoor de directeur gemandateerd is. Dit staat beschreven in het directiestatuut. De directeur wordt bijgestaan door het Leiderschapsteam (LT). Dit team bestaat uit 3 leraren met een L11 functie, ieder met een eigen takenpakket.

Kernwoorden bij het leiding geven zijn: *organiseren, communiceren, faciliteren, ontwikkelen en stimuleren*. Het is van belang om ernaar te streven dat de schoolorganisatie op een rustige, heldere en voor alle geledingen duidelijke manier gestalte krijgt en alle leraren zich er veilig voelen. De leraren dienen voldoende tijd en middelen te krijgen om goede opbrengsten te kunnen realiseren, waarbij zij doorlopend streven naar verbetering en ontwikkeling.

5.6 Financieel beleid

Om in het kader van de lumpsumfinanciering verantwoord financieel beleid te voeren, heeft het schoolbestuur een financiële commissie aangesteld, die belast is met het opstellen, uitvoeren en evalueren van het financiële beleid van de Gereformeerde Basisschool Benjamin. De commissie bestaat uit vertegenwoordigers van het bestuur en de directie.

Zoals eerder omschreven heeft de school een missie, een visie en algemene doelstellingen waarvan de beoogde uitvoering nader wordt vastgelegd in financieel beleid. Daarnaast heeft de school te maken met een aantal veranderingen die kunnen leiden tot risico's. Veranderingen kunnen echter zowel positief als negatief zijn en zijn soms wel, soms

deels en soms niet beïnvloedbaar. Binnen de vaststelling van het beleid moeten deze risico's worden meegenomen teneinde verantwoorde keuzes te kunnen maken. In het kader van risico-beheersing moeten deze omgevingsvariabelen allereerst geïnventariseerd worden om er vervolgens de aard, inhoud en om-

vang van te bepalen. Het bepalen van aard, inhoud en omvang vindt plaats middels een analyse. De risico's alsmede het vastgestelde beleid worden opgenomen in meerjarenplannen waarna er controle dient plaats te vinden op het resultaat van de uitvoering van de plannen en de mate waarin de risico's zich hebben voorgedaan. Evaluatie en bijsturing van beleid of de uitvoering daarvan kan plaatsvinden nadat regelmatige en periodieke controle op de realisatie van de plannen heeft plaatsgevonden.

In het kader van planning en controle moet het wel vooraf duidelijk zijn wie bevoegd zijn tot het maken van bindende afspraken en hoe processen verlopen. Op de resultaten van

de uitvoering van het beleid dienen de verantwoordelijken aangesproken te kunnen worden, zowel positief als kritisch. In de eerste plaats moet de directie verantwoording afleggen aan het bestuur. Het bestuur is eindverantwoordelijk en moet maatschappelijke verantwoording afleggen aan alle betrokken partijen. Dit betreffen met name het Ministerie van OC&W en ouders van leerlingen. Het afleggen van bestuurlijke verantwoordelijkheid vindt plaats via het jaarverslag, waarvan het bestuursverslag een onderdeel uitmaakt. Het meten van de financiële resultaten geschiedt door middel van gedefinieerde kengedaten, waarvan de uitkomsten worden vergeleken met vooraf gedefinieerde normen. Deze evaluatie vindt periodiek plaats en kan aanleiding geven tot bijsturing van het financiële beleid. Zie financieel beleidsplan. Zonder goed financieel beleid is geen ander beleid mogelijk.

De school ontvangt jaarlijks formatieve en materiële middelen op basis van het leerlingenaantal per 1 oktober. Om te waarborgen dat onderwijskundig kwaliteitsbeleid en personeelsbeleid op korte, middellange en lange termijn verantwoord gerealiseerd worden hanteren wij:

1. Formatieoverzichten
2. Jaarlijkse begrotingen financiën
3. Meerjarenbegrotingen financiën
4. Kwartaal-managementrapportages financiën
5. Financiële paragraaf bestuursverslag
6. Leerling-prognoses

De verwachtingen (zoals beschreven bij de doelen in hoofdstuk 2) worden meegenomen in onze jaarlijkse- en meerjarenbegrotingen.

6. Doelen

6.1. Vertaling van onze visie naar kwalitatieve doelen voor 2019-2023

Vanuit onze identiteit vinden wij dat mensen gelijk zijn, even veel kansen moeten hebben. Sterker nog: Er moet opgekomen worden voor de zwakkere in onze samenleving.

Wij hebben vanuit onze identiteit deze opdracht: *Wij willen naar kinderen kijken zoals God dat doet. Kinderen verdienen elke dag een nieuwe kans. Kinderen hebben allemaal een talent van God gekregen, daar moeten wij naar op zoek, wat dat talent ook is.*

Om dit te realiseren willen wij kinderen op individueel niveau volgen, ieder kind is immers uniek! Door samen met de kinderen en hun ouders daarnaar op zoek te gaan, worden zij een mens zoals God hen heeft bedoeld.

Wij willen op onze school kinderen hierin breed ondersteunen. In ons schoolplan staat te lezen dat wij alle specialisten in huis hebben om die ondersteuning te kunnen bieden. Alle kinderen, ook de kinderen die het moeilijk vinden om de leerstof eigen te maken, kinderen die de leerstof veel te makkelijk vinden en kinderen die net even anders denken, zij kunnen op onze school terecht.

Wij willen dat kinderen zelf leren keuzes maken in hun leven. Wij willen dat kinderen vanuit de identiteit principes leren toepassen rondom de denklijn van Covey. Deze principes gaan uit van de huidige maatschappij en wat hebben kinderen daarvoor nodig om daarin goed te functioneren. Kinderen krijgen stap voor stap eigen verantwoordelijkheid.

6.2. Kwantitatieve doelen

De kwalitatieve doelen hebben we vertaald in de volgende kwantitatieve doelen:

> Gedrag van leerlingen en leraren

In 2023:

- zijn de beginselen van de 7 Covey principes geïmplementeerd in het onderwijs op onze school;
- is er een schoolbrede ontwikkelingslijn hoe deze principes worden ingezet in de klassen;
- zijn er duidelijke afspraken in het team op welke manier we deze ontwikkelingslijn uitvoeren;
- zien we dit terug in het gedrag van leerlingen doordat ze goede resultaten behalen op sociaal-emotionele vragenlijsten.

> Onderwijs op maat

In 2023:

- geven we Passend Onderwijs vorm door te streven onze klassen enkel te roosteren, zodat de klassen klein blijven (liefst maximaal 25 leerlingen per klas);
- geven we Passend Onderwijs vorm door het ondersteuningsteam breed in te zetten in school, zowel bij ondersteuning aan leerlingen en leerkrachten als ook bij ontwikkeling van onze visie op zorg;
- worden leerlingen gevolgd door de groei in vaardigheidsscore bij de CITO toetsen te meten en wordt dit ook in de rapporten overzichtelijk weergegeven;
- zijn leerkrachten in staat de individuele groei van leerlingen om te zetten in onderwijs op maat voor elke leerling;
- zijn er schoolbrede afspraken om groepsdoorbrekend te werken voor leerlingen die dit nodig hebben;
- passen we nieuwe manieren van leren toe in elke klas en zijn hier schoolbrede afspraken over gemaakt.

6.3. Strategieën

Op basis van ons kwalitatieve doel en onze ambities geformuleerd in de kwantitatieve doelen focussen we ons op de volgende strategieën:

GEDRAG VAN LEERLINGEN EN LEERKRACHTEN		
Doel	Werkwijze	Beleid
1. De beginselen van de 7 Covey principes geïmplementeerd in het onderwijs op onze school 2. Een schoolbrede ontwikkelingslijn hoe deze principes worden ingezet in de klassen 3. Duidelijke afspraken in het team op welke manier we deze ontwikkelingslijn uitvoeren 4. Deze principes komen terug in het gedrag van leerlingen doordat ze hoger scores op de onderdelen verantwoordelijkheid nemen bij de SCOL.	Teamstudie van 3 jaar in de school 2018-2019 jaar 1 2019-2020 jaar 2 2020-2021 jaar 3 Werkgroep formeren vanuit het team die een schoolbrede ontwikkelingslijn maken. In teamoverleg concrete plannen over uitvoering, borging en evaluatie maken en toepassen.	<u>Financieel beleid:</u> • Scholingsgelden reserveren <u>Personeelsbeleid:</u> ▪ Alle leerkrachten doen de studie ▪ Tijdens functioneringsgesprek evaluatie van individuele doelen (POP) <u>Organisatorisch beleid:</u> Inplannen studiedagen, formeren werkgroep, ruimte maken op teamoverleg voor evaluatie.

ONDERWIJS OP MAAT		
Doel	Werkwijze	Beleid
1. Klassen zoveel mogelijk enkel roosteren, zodat de klassen klein blijven (maximaal 25 leerlingen per klas).	Zoveel mogelijk enkel roosteren als uitgangspunt hanteren bij het maken van formatie- en financiële plannen.	<u>Financieel beleid:</u> • Veel formatie in de groepen • Financiële middelen reserveren om een leraar een jaar lang te kunnen betalen bij afname van het aantal leerlingen <u>Personeelsbeleid:</u> • Aantrekken van genoeg kwalitatief goed personeel om de klassen te bezetten • Indien noodzakelijk scholing voor leerkrachten voor hulp aan zorgleerlingen <u>Organisatorisch beleid:</u> • Bestuur, directie en LT houden dit doel voor ogen bij het maken van formatieplannen • Regelmatig in teamoverleg Passend Onderwijs bespreken en aandacht voor onze visie daarop
2. Het ondersteuningsteam breed inzetten in school, zowel bij ondersteuning aan leerlingen en leerkrachten als ook bij ontwikkeling van onze visie op zorg.	IB stuurt ondersteuningsteam aan. Ondersteuningsteam bestaat uit een rekendeskundige, lees-spellingdeskundige, hoog- en meerbe-gaafdheidsdeskundige en gedragsdeskundige. Ondersteuningsteam evalueert de zorg	<u>Financieel beleid:</u> • Geld reserveren voor bijscholing zodat ondersteuningsteam up-to-date kennis heeft <u>Personeelbeleid:</u> • Regelmatig overleg met betrokkenen en evaluatie van overleg <u>Organisatorisch beleid:</u>

	jaarlijks. Ondersteuningsteam organiseert audits op eigen vakgebied en begeleidt leerkrachten op individuele basis.	• Regelmatig overleg met ondersteuningsteam • Regelmatig overleg met team op teamvergaderingen over de zorg
3. Leerlingen volgen door de groei in vaardigheidsscore bij de CITO toetsen te meten en wordt dit ook in de rapporten overzichtelijk weergegeven.	Leraren volgen de individuele ontwikkeling van leerlingen en kunnen daarbij persoonlijke doelen per leerling stellen. Fase 1: bewustwording Inzichtelijk maken voor leraren op school en voorbeelden met OPP laten zien. Fase 2: inoefenen Leraren gaan de groei in vaardigheidsscores meenemen in groepsbespreking. Fase 3: uitvoeren kleine groep Leraren gaan de groei in vaardigheidsscores hanteren bij alle zorgleerlingen, zowel intensieve groep als verdiepte groep. Zowel bij GB, als rapporten, als overleggen met ouders. Fase 4: uitvoeren hele groep	<u>Organisatorisch beleid:</u> • Eigen maken van een andere manier van volgen van de leerlingen • Intern Begeleider begeleidt, stuurt en evalueert het traject om deze groei in vaardigheidsscores te gaan hanteren

	Leraren volgen de groei van leerlingen door groei in vaardigheidsscores te meten.	
4. Leerkrachten zetten de individuele groei van leerlingen om in onderwijs op maat voor elke leerling.	Het gebruik van de groepsplannen willen we steeds praktischer vorm gaan geven in de klassen. Zodat leraren ook het gevoel hebben dat dit nuttig is en bijdraagt aan het verbeteren van zorg en onderwijsaanbod in de klas. Vooral ook aandacht voor de kleutergroepen die geen toetsen hebben waar ze de zorg op kunnen afstemmen. Maar waar goede zorg en afstemming juist van groot belang is. Fase 1: bewustwording Ervaringen uitwisselen, wat werkt bespreken en voorbeelden geven van leerlingen met OPP of ander plan waarbij we goede ervaringen hebben. Fase 2: inoefenen Team gaat in eigen bouw (onderbouw, middenbouw, bovenbouw) plannen maken en in 1 vakgebied proberen om de individuele groei te koppelen aan onderwijs op maat gedurende korte periode. Uitwisselen van ervaringen ook binnen de bouw.	Financieel beleid: • Geld reserveren voor leerlingvolgsysteem in de kleuterklassen • indien noodzakelijk individuele scholing voor begeleiden van leerlingen in de klas Organisatorisch beleid: • Nadenken over de manier waarop de fases worden geëvalueerd en begeleidt • Schoolbrede afspraken maken en daarom ook een planning maken in de teamvergaderingen/studiedagen • Nadenken over de rol van ouders en de manier waarop wij ze mee kunnen nemen in dit proces

	Fase 3: uitvoeren kleine groep Schoolbrede afspraken maken om gedurende iets langere periode dit uit te voeren. Fase 4: uitvoeren hele groep Leerkrachten kunnen de individuele groei omzetten in onderwijs op maat voor elke leerling. Hierbij worden schoolbrede afspraken gemaakt om dit uit te voeren.	
5. Schoolbrede afspraken om groepsdoorbrekend te werken voor leerlingen die dit nodig hebben.	Schoolbrede afspraken zullen voortvloeien uit doel 4: individuele groei omzetten in onderwijs op maat. Daarbij moet het mogelijk kunnen zijn dat leerlingen een groep hoger of lager mee kunnen doen met de instructie in een andere klas. Hier zijn we in schooljaar 2018-2019 al mee gestart, maar we willen nog meer expertise hierin opbouwen. Dit gaan we doen door regelmatig evaluaties hierover te hebben in teamoverleg, overleg met ervaringsdeskundigen uit onderwijsland en up-to-date theoretische achtergronden bij te houden. Daarnaast is dit ook een onderdeel van ons plan bij doel 4.	Organisatorisch beleid: • Leraren moeten om kunnen gaan met verschillende samenstelling van de groep. Dit vereist overleg en evaluatie met leraren. Eventueel ook scholing indien noodzakelijk.

6. Nieuwe manieren van leren worden toegepast in elke klas en hier zijn schoolbrede afspraken over gemaakt.	We zijn hier al mee gestart in het schooljaar 2018-2019 en we zien dat we hier nog verder in willen groeien. Fase 1: bewustwording Deze fase hebben we al gehad en wordt vaak geëvalueerd. Fase 2: inoefenen In deze fase zitten we nu volop. We proberen bij het vak geschiedenis thematisch te werken, leerdoelen te stellen en volgens BLOOM en MI lessen uit te werken. Fase 3: uitvoeren kleine groep Na een evaluatie en afstemming in het team kunnen we de nieuwe manieren van leren ook verder gaan toepassen in een ander vakgebied. Daarbij kunnen we ook denken aan gebruik maken van ICT. Fase 4: uitvoeren hele groep De nieuwe manieren van leren worden in meerdere vakgebieden gebruikt door de leerkrachten. BLOOM en M.I. blijven daarbij een onderdeel. Meer gebruik van laptops en andere ICT	Financieel beleid: • Elke klas een budget geven om lessen praktischer vorm te geven en de mogelijkheid bieden om bijv. naar museum te gaan of iemand uit te nodigen • ICT begroting maken en zorgen dat dit up-to-date is op school Personeelsbeleid: • Eigen maken van deze manieren van leren dus ruimte bieden voor uitproberen en ontwikkelen Organisatorisch beleid: • Nadenken over de manier waarop de fases worden geëvalueerd en begeleid • Overleg inplannen • Regelmatig ideeën uitwisselen
---	---	---

	ontwikkelingen wordt daarbij gestimuleerd.	
--	--	--

6.4. Meetpunten

Strategie	Meetpunten 2019-2020	Meetpunten 2020-2021	Meetpunten 2021-2022	Meetpunten 2022-2023
Teamstudie langs de lijn van de Covey Principes	Jaar 2 studie	Jaar 3 studie	Actiepunten uit de studie evalueren en observeren	Actiepunten uit de studie evalueren en observeren
Werkgroep schoolbrede ontwikkelingslijn	Actiepunten uit de studie omzetten in schoolbrede doelen	Formeren schoolbrede ontwikkelingslijn	Evaluatie van het implementeren van ontwikkelingslijn in het team	Evaluatie van het implementeren van ontwikkelingslijn in het team
Enkel roosteren van klassen als uitgangspunt voor formatie en financiën houden	Evaluatie formatie	Evaluatie formatie	Evaluatie formatie	Evaluatie formatie
Ondersteuningsteam	Evaluatie ondersteuningsteam	Evaluatie ondersteuningsteam	Evaluatie ondersteuningsteam	Evaluatie ondersteuningsteam
Leraren volgen de individuele ontwikkeling van leerlingen en kunnen daar persoonlijke doelen per leerling bij stellen.	Fase 1 en 2	Fase 3	Fase 4	

Leerkrachten zetten de individuele groei van leerlingen om in onderwijs op maat voor elke leerling	Fase 1	Fase 2	Fase 3	Fase 4
Schoolbrede afspraken groepsdoorbrekend werken	Evaluaties tijdens team vergadering	Zie fase 2 vorige doel	Zie fase 3 vorige doel	Zie fase 4 vorige doel
Nieuwe manieren van leren toepassen in klassen	Fase 2 uitvoeren Fase 3 starten	Fase 3	Fase 4	

Op grond van het voorgaande zullen in het operationeel jaarplan de acties gepland worden die nodig zijn om de strategieën uit te voeren. De meetpunten worden in elk jaarverslag geëvalueerd.

7. Leerlingenzorg

7.1. Schoolondersteuningsplan (SOP)

Het SOP op onze school kent als uitgangspunt 5 niveaus van zorg.

De leerlingenzorg wordt op de volgende wijze gestalte gegeven:

Ondersteuningsniveau 1: Goed onderwijs in de klas

Wij geven groepsgewijs onderwijs waarbinnen wordt gedifferentieerd. Dat is de basis van de algemene zorg in de groep.

Wij geven bij de kernvakken in alle groepen instructie volgens het “directe instructiemodel”. Dit model kenmerkt zich door een aantal fasen: Inleiding: terugblik, vooruitblik, voorkennis activeren en doel formuleren
Kern: instructie, begeleid inoefenen en zelfstandige verwerking
Afsluiting: evaluatie en vooruitblik.

De verantwoordelijkheid binnen ondersteuningsniveau 1 ligt bij de groepsleraar. Deze draagt zorg voor:

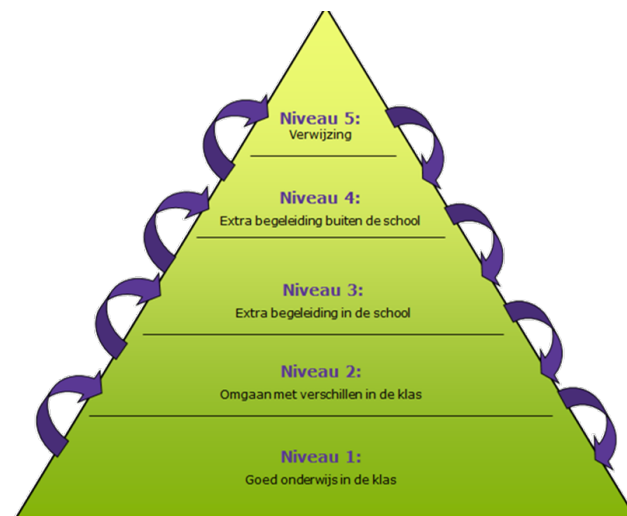
- een goed onderwijsaanbod;
- een goede registratie van toetsresultaten;
- een goede (fouten) analyse van toetsgegevens;
- een goede verslaglegging van gesprekken;
- een goede informatie-uitwisseling tussen school en ouders.

Ondersteuningsniveau 2: Omgaan met verschillen

Op dit niveau ontvangen leerlingen extra zorg in de groep.

In iedere groep zitten leerlingen met vergelijkbare onderwijsbehoeften. Onze school werkt met groepsplannen. Dit betekent dat leerlingen met vergelijkbare onderwijsbe-

hoeften worden geclusterd. Dat betekent dat we bij de kernvakken taal/ lezen en rekenen zogenoemde onderwijsarrangementen hanteleren. Die zijn er op 3 niveaus: een basisarrangement, een intensief arrangement en een verdiept arrangement. Deze intensieve arrangementen houden vooral in dat leerlingen extra leertijd krijgen, zodat herhaling en extra oefening mogelijk zijn. Voor de hoogst presterende leerlingen wordt het verdiept arrangement aangeboden. Toekenning van een bepaald arrangement aan leerlingen gebeurt per vakgebied op basis van leerprestaties uit het leerlingvolgsysteem en aan de hand van hun onderwijsbehoeften.

De arrangementenstructuur zorgt er voor dat er verschillen in instructie zijn. De door onze leraren meest gebruikte vorm van omgaan met verschillen is de zgn. verlengde instructie. Dat wil zeggen dat de leraar tijdens de lessen met één leerling of een groepje leerlingen de instructie herhaalt, op een andere manier geeft en intensief begeleidt aan de instructietafel.

De basis van onze leerlingenzorg vindt plaats binnen de periodiek gehouden groepsbespreking. Tijdens deze bespreking analyseren de leraren samen met de interne begeleider de onderwijsbehoeften van de leerling en de groep. Er worden afspraken gemaakt over afstemming van de leertijd. Logboek en groepsplannen worden n.a.v. deze analyses aangepast. Er wordt planmatig en cyclisch gewerkt volgens het HGW-model.

De verantwoordelijkheid binnen ondersteuningsniveau 2 ligt bij de groepsleraar. Deze draagt zorg voor:

- extra zorg in de groep;
- afstemming van de leertijd op de onderwijsbehoeften van de groep en het individu;
- een goed onderwijsaanbod;
- een beredeneerd groepsplan;
- een goede registratie van toetsresultaten;
- een goede verslaglegging van gesprekken;
- een goede informatie-uitwisseling tussen school en ouders.

Ondersteuningsniveau 3: Extra begeleiding in de school

Op dit niveau gaat het om speciale zorg na intern onderzoek. De kenmerken zijn:

- **Begeleiding en/of ondersteuning van de intern begeleider**

In een aantal gevallen wordt de intern begeleider van de school betrokken bij het ontwikkelingsproces van leerlingen. De intern begeleider kan de leraar helpen door samen met de leraar het probleem in kaart te brengen. Samen met de leraar een handelingsplan op te stellen waarbij gebruik gemaakt wordt van specifieke remediërende materialen. Tijdens groepsbesprekingen of leerling besprekingen na te gaan, welke begeleiding of welk onderwijsaanbod geschikt is voor de leerlingen. Begeleiden of ondersteunen van de leraar door coaching of video-interactiebegeleiding.

- **Werken met handelingsplannen en begeleidingsplannen**

Leerlingen met duidelijke ontwikkelingsproblemen worden geholpen via een individueel handelingsplan of een groepshandelingsplan. In dit handelingsplan staat informatie over het probleemsignaal, de diagnose, de leerdoelen en de middelen om het doel te bereiken, de rol van de ouders en de evaluatie. Wanneer het handelingsplan een half schooljaar of langer in beslag neemt, spreken we van een begeleidingsplan. De leerling met een dergelijk begeleidingsplan heeft binnen de groepsplannen een eigen arrangement.

Op onze school werken wij met een ondersteuningsteam. Zij houden toetsresultaten in de gaten en verrichten waar nodig intern diagnostisch onderzoek of observaties in de klas.

Binnen ondersteuningsniveau 3 zijn de groepsleraar en intern begeleider samen verantwoordelijk. Zij maken afspraken over:

- de begeleiding/ondersteuning;
- goede registratie van toetsresultaten;
- goede verslaglegging van gesprekken;
- goede informatie-uitwisseling tussen school en ouders.

Ondersteuningsniveau 4: Extra begeleiding van externen binnen/ buiten de school

Op dit niveau wordt op basis van een begeleidingsplan speciale zorg geboden na (extern) onderzoek. Belangrijke aspecten van de zorg en begeleiding voor leerlingen waarbij de Intern begeleider hulp inschakelt van externe partners, zijn:

- **Consultatie**

Net als op ondersteuningsniveau 3 denken de maatschappelijke werker, schoolarts, orthopedagoog en/of psycholoog met de school mee over de mogelijkheden van de school om leerlingen zo optimaal mogelijk te begeleiden en goed onderwijs te kunnen geven. Daarnaast wordt er onderzoek gedaan om de problematiek beter in kaart te brengen. Dit onderzoek kan bestaan uit observaties, gesprekken of een gestandaardiseerde test.

- **Ontwikkelingsperspectief (OPP)**

Ofschoon we voor elk kind streven naar onderwijs samen met de groep, is het soms noodzakelijk om het onderwijsaanbod voor één of meer vakgebieden aan te passen. Voor deze leerling wordt gekeken naar het perspectief van de ontwikkeling: wat is het eindniveau van de basisschool voor dit vakgebied. Het ontwikkelingsperspectief komt tot stand op het moment dat de leerling een eigen leerlijn krijgt voor één of meerdere vakgebieden of wanneer de achterstand dusdanig groot is dat het eindniveau niet bereikt zal worden. Het OPP wordt in ESIS ingevoerd en binnen dit format is geen ruimte om uit te leggen hoe de leerling de gestelde doelen zal bereiken. Daarom is er aan elk OPP een algemeen begeleidingsplan gekoppeld met daarin de inleiding, toetsgegevens, diagnostiek en praktische uitwerking voor de vakgebieden waar een andere benadering dan gebruikelijk voor is. Dit gebeurt in samenwerking met ouders en externen. Dit OPP, in combinatie met het bijbehorende begeleidingsplan, is voor onze school de vervanging van het document *Duiden en doen* dat op omliggende scholen wordt gehanteerd.

- **Verantwoordelijkheid van de Intern begeleider**

Binnen ondersteuningsniveau 4 is de Intern begeleider verantwoordelijk. De Intern begeleider draagt zorg voor:

- goede verslaglegging van gesprekken;
- goede informatie-uitwisseling tussen school en ouders;
- het invullen van een ontwikkelingsperspectiefplan met bijbehorend begeleidingsplan
- schriftelijke toestemming van ouders in geval van extern onderzoek;
- schriftelijke toestemming van ouders voor overdracht met externe partners.

Ondersteuningsniveau 5: Verwijzing

Door de invoering van Passend Onderwijs werkt S(B)O plaatsing als volgt:

De leerling is ingeschreven op onze school en de school kan de ondersteuningsbehoefte niet langer realiseren in de eigen school (op ondersteuningsniveau 1 t/m 4).

De basisschool vraagt de trajectbegeleider om mee te kijken of er nog interventies mogelijk zijn om de leerling op de eigen school te kunnen houden, hierbij worden ouders betrokken. Dit kan in sommige gevallen ook al in ondersteuningsniveau 4 gebeuren.

Wanneer er geen verdere interventies mogelijk zijn wordt verplaatsing of verwijzing in gang gezet. De basisschool organiseert een rondetafelgesprek, ook wel knooppuntoverleg waarin gekeken wordt of een andere basisschool geschikt is voor de leerling. Als dat het geval is wordt een knooppuntoverleg toeleiding georganiseerd, waarbij ouders, verwijzende basisschool, ontvangende basisschool en trajectbegeleider aanwezig zijn. In de meeste gevallen zal het echter om een verwijzing richting SBO (Speciaal Basisonderwijs) of SO (Speciaal Onderwijs) gaan. Soms kan het eerste knooppuntoverleg direct als toeleiding dienen, wanneer alle aanwezigen kunnen tekenen. Zij tekenen allen het akkoord en de aanvraag wordt ingediend bij de directeur van het Samenwerkingsverband.

De directeur van het Samenwerkingsverband zal deskundigenadvies vragen alvorens zij haar handtekening onder de toelaatbaarheidsverklaring zet.

Wanneer SO of SBO plaatst, is dit altijd van tijdelijke aard en zal de leerling na een periode van 1 tot enkele jaren middels een herbeoordeling terugkeren in het regulier onderwijs.

7.2. Passend primair onderwijs in Zuid Limburg

Schoolbesturen voor primair onderwijs hebben met ingang van schooljaar 2014-2015 de opdracht om voor alle leerlingen passend onderwijs te organiseren. De schoolbesturen werken samen om invulling te geven aan de zorgplicht.

Elk kind heeft recht op passend onderwijs, ongeacht niveau van leren en ontwikkeling. Schoolbesturen en scholen geven vorm aan passend onderwijs in het ondersteuningscontinuüm: hoogwaardige basisondersteuning en extra ondersteuning. Uitvoering vindt plaats in afstemming met ketenpartners, zoveel mogelijk regulier en thuisnabij in één integraal plan binnen de beschikbare middelen. Hiertoe werken schoolbesturen samen in het samenwerkingsverband. Het samenwerkingsverband is faciliterend bij het vormgeven van deze collectieve verantwoordelijkheid.

In Zuid Limburg zijn drie samenwerkingsverbanden primair onderwijs:

- 1. Regio Westelijke Mijnstreek:** Beek, Schinnen, Sittard-Geleen en Stein.
- 2. Regio Maastricht-Heuvelland:** Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittem, Maastricht, Meerssen, Vaals en Valkenburg aan de Geul.
- 3. Regio Heerlen eo:** Brunssum, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Nuth, Onderbanken, Simpelveld en Voerendaal.

Deze drie samenwerkingsverbanden in Zuid Limburg werken nauw samen op zowel beleidsmatig als uitvoeringsvlak. Informatie over de samenwerkingsverbanden kunt u terugvinden op de website: www.passendonderwijszuid.nl.

Wij zijn verbonden aan het Samenwerkingsverband regio Heerlen. We nemen actief deel aan de overleggen op bestuursniveau en in de Ondersteuningsplanraad.

Het samenwerkingsverband organiseert een dekkend aanbod, waarin alle leerlingen een passende plek vinden. Voor alle leerlingen met een ondersteuningsbehoefte wordt zo passend mogelijk onderwijs gerealiseerd. Daartoe werken de scholen in het samenwerkingsverband samen. Op Zuid Limburgs-niveau ontstaat een ondersteuningscontinuüm van reguliere tot zware ondersteuning binnen de samenwerkingsverbanden passend onderwijs.

Elke school heeft een schoolondersteuningsprofiel: dit is een beschrijving van de voorzieningen die zijn getroffen voor leerlingen die ondersteuning nodig hebben. Het schoolondersteuningsprofiel geeft een beeld van de wijze waarop scholen het ondersteuningscontinuüm vorm geven. Het meest recente schoolondersteuningsprofiel kunt u terugvinden op de website van de school.

Er is een wettelijk onderscheid tussen aanmelding enerzijds en toelating, plaatsing en inschrijving anderzijds.

Aanmelding is enkel een verzoek tot toelating en plaatsing. Inschrijving volgt na een positief besluit tot toelating en plaatsing.

AANMELDING

- Art.40 WPO: ouders moeten schriftelijk aanmelden voor toelating van hun kind op de school. Hierbij meldt men een datum waarop men wil dat het kind wordt toegelaten. Art. 40 WPO- 2e lid: Dit kan vanaf de dag dat het kind drie jaar is.
- Minimaal 10 weken voordat men de datum van toelating vraagt
- Men geeft ook aan of men op andere scholen dit ook heeft verzocht en welke scholen dit zijn.

BESLUIT BEVOEGD GEZAG

- Het bevoegd gezag (lees: schooldirecteur) besluit binnen 6 weken over het verzoek tot toelating.
- Het bevoegd gezag (lees: schooldirecteur) kan deze termijn met maximaal 4 weken verlengen. Men deelt dit mee aan de ouders.
- de 6-wekentermijn gaat in op de dag dat het kind schriftelijk wordt aangemeld.

TOELATINGS-BESLISSING

- Het bevoegd gezag (lees: schooldirecteur) neemt een positieve of negatieve toelatingsbeslissing.
- Bij een negatieve beslissing moet het bevoegd gezag een alternatief aanbieden indien de leerling een extra ondersteuningsvraag heeft (zorgplicht). Daar staat een termijn van maximaal 6 weken voor, die met 4 weken mag worden verlengd. Ook hier licht de school de ouders over in.
- De school waar de eerste aanmelding plaatsvindt heeft formeel gezien de zorgplicht, maar wanneer er ook een

andere school in beeld is delen zij die zorgplicht (informele afspraak binnen het Samenwerkingsverband Parkstad).

INSCHRIJVING

- Na een positieve toelatingsbeslissing volgt de inschrijving.

Meer informatie in het algemeen en over de toelaatbaarheid tot speciaal (basis)onderwijs in het bijzonder, kunt u terug vinden op de website www.passendonderwijszuid.nl.

8. Aanbod onderwijs en leren

8.1. Inleiding

In dit hoofdstuk wordt aangegeven hoe het onderwijs op de school vorm gegeven wordt. In de beschrijving van dit hoofdstuk wordt duidelijk gemaakt, hoe invulling gegeven wordt aan de wettelijke opdracht van het onderwijs.

Een goede pedagogische benadering zorgt voor een veilige basis om leren en ontwikkelen mogelijk te maken. Omgangsvormen, respect voor anderen, burgerschap, samenwerking enz. zijn wezenlijke aspecten van ons onderwijs.

8.2. Onze ambities in relatie tot de wettelijke opdracht van het onderwijs

In de wet op het primair onderwijs staat beschreven aan welke eisen het onderwijs moet voldoen. Ook de wet Passend Onderwijs stelt eisen aan de inrichting van ons onderwijs. In de hierna volgende paragrafen wordt aangegeven op welke wijze wij invulling geven aan deze wettelijke eisen.

8.2.1. Doorlopende leerlijn (OP1)

Artikel 8 lid 1 van de wpo geeft aan: *Het onderwijs wordt zodanig ingericht, dat de leerlingen een ononderbroken ontwikkelingsproces kunnen doorlopen. Het wordt afgestemd op de voortgang in de ontwikkeling van de leerlingen.*

Wij volgen onze leerlingen en kijken naar de ontwikkeling van ieder kind. Dit gebeurt bij voorkeur in een leerstofjaarklassensysteem in enkele groep. Binnen de groep zijn er verschillende niveaus. Leerlingen ontwikkelen zich sprongsgewijs en het kan zijn dat leerlingen binnen de niveaus wisselen. Soms kan het zijn dat leerlingen instructie volgen in een hogere of lagere groep, ook versnellen van leerlingen naar een hogere groep behoort tot de mogelijkheden. Indien het voor de leerling beter is voor zijn/ haar ontwikkeling kan het zijn dat leerlingen mogelijk dwars door groepen heen lopen.

8.2.2. Burgerschapsonderwijs (OR2)

Aandacht voor burgerschap zorgt voor meer betrokkenheid van de leerlingen bij de samenleving. Het heeft tevens een gunstige uitwerking op de onderlinge betrokkenheid in de school. Burgerschapsvorming is zowel de verantwoordelijkheid van ouders thuis als van de school. De opvoeding thuis en op school dient dan ook zoveel mogelijk op één lijn te liggen.

Wij vinden het belangrijk dat de leerlingen leren dat ze vanuit onze christelijke identiteit een bijdrage kunnen en moeten leveren aan een maatschappij, waarin naar elkaar omgezien wordt.

Onze school is een samenleving in het klein. Er gebeuren dingen die ook voorkomen in de 'echte' samenleving, zoals ruzies, pesten, geweld, groepsvorming, samenwerking, inspraak, anders zijn of anders denken. Op onze school mag een leerling voor zijn/haar mening uitkomen, leert respect te hebben voor anderen, leert wat moet en mag in de maatschappij. Daarmee worden leerlingen meer en meer verantwoordelijk voor hun eigen doen en laten.

Aspecten van burgerschapsvorming op onze school zijn:

- Het vormen van een christelijke levensovertuiging.
- Kennismaken met andere levensovertuigingen.
- Het leren van sociale gedragscodes door op een respectvolle manier samen te leven in school.
- Het leren om mee te doen in school: meepraten, discussie voeren, een probleem oplossen zonder geweld, samen verantwoordelijk zijn voor een besluit, helpen, samenwerken.
- Het leren om 'burger' te zijn van de leefgemeenschap die de Gereformeerde Basisschool Benjamin heet: iets willen doen voor een klasgenootje of leraar, zich verantwoordelijk voelen voor de omgeving.
- Kennis opdoen van onze democratie.

Burgerschapsvorming en integratie wordt op de volgende manier in praktijk gebracht:

- We zijn een christelijke school. De identiteit wordt door de leraren uitgedragen. Er wordt uit en over de Bijbel verteld, gelezen en gezongen. (Zie paragraaf 3.3.7. *Bijbels onderwijs*.)
- Als leidraad voor de omgang tussen leerlingen en leerlingen gebruiken we de methode *Kinderen en hun sociale talenten*. (Zie paragraaf 3.3.4. *Oriëntatie op jezelf en de wereld*.)

De leergebieden Bijbels Onderwijs, Aardrijkskunde en Geschiedenis bevatten leerstof die betrekking heeft op de voorbereiding op goed burgerschap.

8.2.3. Ontwikkeling in beeld (OP2)

De manier waarop wij de ontwikkeling van leerlingen volgen, is het ontwikkelen van doorzettingsvermogen, samenwerken, zelfstandigheid, creativiteit, vinden wij zeer belangrijk.

Wij volgen de leerling vanaf groep 3 tot met 8 met het CITO leerlingvolgsysteem. De methode gebonden toetsen en het dagelijkse werk van de leerlingen verschaffen, naast onze gesprekken met leerlingen en ouders, veel informatie die voor hun ontwikkeling bepalend is. In groep 1 en 2 wordt gewerkt met observatielijsten. Drie keer per jaar wordt hun ontwikkeling schriftelijk bijgehouden. Verder wordt dagelijks gekeken wat de leerling nodig heeft.

Daarnaast beschikken wij over een sociaal emotioneel meetinstrument (SCOL) om het welbevinden van onze leerlingen statistisch bij te houden.

8.2.4. Onderwijstijd

Op onze school hanteren we de volgende onderwijstijd. De onderbouw (leerjaar 1 t/m 4) krijgt in vier jaar 3520 uren les. De bovenbouw (leerjaar 5 t/m 8) krijgt in vier jaar 3760 uren les.

8.2.5. Sponsoring

De school heeft een kritisch beleid omtrent sponsoring:

- Sponsoring moet verenigbaar zijn met de identiteit, pedagogische en onderwijskundige doelstellingen van de school.
- Sponsoring mag niet de objectiviteit, de geloofwaardigheid, de betrouwbaarheid en de onafhankelijkheid van het onderwijs en de daarbij betrokkenen in gevaar brengen
- Sponsoring mag niet de onderwijsinhoud en/of de continuïteit van het onderwijs beïnvloeden, dan wel in strijd zijn met het onderwijsaanbod en de kwalitatieve eisen die de school aan het onderwijs stelt.
- Het primair onderwijsproces mag niet afhankelijk zijn van sponsormiddelen.
- De medezeggenschapsraad heeft instemmingsrecht op beslissingen van het bevoegd gezag over sponsoring.

8.3. Kerndoelen en referentieniveaus (OP1)

Artikel 9 lid 5 wpo geeft aan: Ten aanzien van de onderwijsactiviteiten, genoemd in het eerste tot en met vierde lid, worden bij algemene maatregel van bestuur **kerndoelen** vastgesteld.

En in artikel 9 lid 6: Voor de school geldt de eis dat zij tenminste de kerndoelen bij haar onderwijsactiviteiten als aan het eind van het basisonderwijs **te bereiken doelstellingen** hanteert.

Aanvullend op de kerndoelen geven de **referentieniveaus** Rekenen en Taal een specifiekere beschrijving van de onderwijsinhoud. Zij bieden daarmee heldere en concrete doelen die leraren kunnen hanteren en op basis waarvan zij de voortgang van hun leerlingen kunnen evalueren.

Hierna volgt een beschrijving van de leerstofgebieden waarin wij onderwijs aanbieden:

8.3.1. Nederlandse taal

Hieronder wordt begrepen:

- a. Mondelinge taalvaardigheid
- b. Leesvaardigheid
- c. Schrijfvaardigheid
- d. Begrippenlijst en taalverzorging

a. Mondelinge taalvaardigheid

We onderscheiden hierbij drie subdomeinen: gespreksvaardigheid, luistervaardigheid en spreekvaardigheid.

Hiervoor gebruiken wij de volgende materialen:

Kleutergroepen:	De methode <i>Schatkist</i> en diverse thema's van de Kleuteruniversiteit
Groep 3:	<i>Veilige Leren Lezen</i> , nieuwste versie
Groep 4 t/m 8:	De methode <i>Taal Actief</i>

In de komende schoolplanperiode streven wij daarbij de volgende werkwijzen na:

- Wij voeren de lessen uit volgens de handleiding, maar houden rekening met individuele doelen per kind.
- Er is per bouw minstens 2x per jaar een evaluatie hoe er aan dit doel wordt gewerkt en of er nog aanpassingen nodig zijn.

b. Leesvaardigheid

We onderscheiden hierbij twee subdomeinen: lezen van zakelijke teksten en lezen van fictionele, narratieve of literaire teksten.

Hiervoor gebruiken wij de volgende materialen:

Kleutergroepen: De methode *Schatkist* en diverse thema's van de Kleuteruniversiteit
In groep 3: *Veilig Leren Lezen* nieuwste versie
Groep 4 t/m 8: Ons eigen *Beleidsplan Technisch lezen*

In de komende schoolplanperiode streven wij daarbij de volgende werkwijzen na:

- Aan de start van elk schooljaar wordt met de leerkrachten het beleidsplan technisch lezen doorgenomen en de schoolbrede afspraken herhaald.
- De leescoördinator houdt de doelen van het beleidsplan technisch lezen in de gaten en zorgt voor evaluatie en eventueel begeleiding van individuele leerlingen.
- Aan het eind van het schooljaar wordt het beleidsplan technisch lezen geëvalueerd m.b.v. teamoverleg en de resultaten van de leestoetsen.

c. Schrijfvaardigheid

Schrijven wordt ruim opgevat, het gaat om het produceren van creatieve en zakelijke teksten.

Voor het leren produceren van teksten gebruiken wij de volgende materialen:

Kleutergroepen: De methode *Schatkist* en diverse thema's van de Kleuteruniversiteit
Groep 3: *Veilig Leren Lezen* nieuwste versie
Groep 4 t/m 8: Methode *Taal Actief*

Voor het leren schrijven van letters en zinnen hanteren wij vanaf groep 3 de methode *Pennenstreken*.

In de komende schoolplanperiode streven wij daarbij de volgende werkwijzen na:

- Wij voeren de lessen uit volgens de handleiding, maar houden rekening met individuele doelen per kind.
- Er is per bouw minstens 2x per jaar een evaluatie hoe er aan dit doel wordt gewerkt en of er nog aanpassingen nodig zijn.
- Er wordt ook extra aandacht geschonken aan het aansluiten bij de leefwereld van leerlingen door het functioneel schrijven te koppelen aan vertellen over eigen ervaringen, stukjes voor het Infoblad of gekoppeld aan Wereldoriëntatie (WO) thema's in de klas.

d. Woordenschat en taalverzorging

In de begrippenlijst staan termen en concepten die leerlingen en docenten nodig hebben om over taalvaardigheid van gedachten te wisselen. Bij taalverzorging gaat het om zaken die in dienst staan van een verzorgde, schriftelijke taalproductie.

Voor het vergroten van de woordenschat gebruiken wij de volgende materialen:

Kleutergroepen:	De methode <i>Schatkist</i> en diverse thema's van de Kleuteruniversiteit
Groep 3:	<i>Veilig Leren Lezen</i> nieuwste versie
Groep 4 t/m 8:	Methode <i>Taal Actief</i>
Groep 3 t/m 8:	De woordenschat passend bij WO vakken

Voor het nastreven van een verzorgde, schriftelijke taalproductie hebben we teambrede afspraken gemaakt. Deze staan genoteerd in onze *Taal Actief Afsprakenlijst*.

In de komende schoolplanperiode streven wij daarbij de volgende werkwijzen na:

- Wij voeren de lessen uit volgens de handleiding, maar houden rekening met individuele doelen per kind.
- Er is per bouw minstens 2x per jaar een evaluatie hoe er aan dit doel wordt gewerkt en of er nog aanpassingen nodig zijn.
- In ons beleidsplan woordenschat staan doelen die jaarlijks geëvalueerd worden door de taalcoördinator en terugkomen in team overleg.
- Het nastreven van een verzorgde schriftelijke taalproductie is een streven in het hele team en we herinneren elkaar hieraan en dit komt ook regelmatig terug in teamoverleg.

8.3.2. Engelse taal

Hiervoor gebruiken wij de volgende materialen:

Groep 1 t/m 8:	De methode <i>Stepping Up</i>
----------------	-------------------------------

In groep 1 t/m 8 worden de kinderen in contact gebracht met de Engelse taal, omdat deze een belangrijke rol speelt in de Nederlandse samenleving. Communicatie in het Engels speelt binnen de lessen een belangrijke rol.

In de komende schoolplanperiode streven wij daarbij de volgende werkwijzen na:

- Wij voeren de lessen uit volgens de handleiding, maar houden rekening met individuele doelen per kind.
- De leerlingen worden in contact gebracht met de Engelse taal, omdat deze een belangrijke rol speelt in de Nederlandse samenleving. Communicatie in het Engels speelt binnen de lessen een belangrijke rol.
- In groep 1 t/m 5 staat woordenschatontwikkeling en taalgevoel centraal.
- Vanaf groep 6 krijgen de leerlingen ook huiswerk voor Engels.

8.3.3. Rekenen/wiskunde

Het gaat hierbij om de volgende domeinen: getallen, verhoudingen, meten en meetkunde, verbanden en getallen.

Hiervoor gebruiken wij de volgende materialen:

Groep 1 en 2: De methode *Pluspunt* en diverse thema's van de Kleuteruniversiteit
Groep 3 t/m 8: De methode *Pluspunt*

In de komende schoolplanperiode streven wij daarbij de volgende werkwijzen na:

- Wij voeren de lessen uit volgens de handleiding, maar houden rekening met individuele doelen per kind.
- Het accent bij het leren rekenen ligt bij het praktisch oplossen van problemen uit het dagelijks leven en de rekenvaardigheden, die daarvoor nodig zijn. In de midden- en bovenbouw leren de kinderen bovendien informatie te halen uit tabellen en grafieken en het werken met procenten, breuken en verhoudingen.
- In ons *Rekenprotocol* staan doelen die jaarlijks geëvalueerd worden door de rekencoördinator en terugkomen in ons teamoverleg.

8.3.4. Oriëntatie op jezelf en de wereld

Hieronder wordt begrepen:

- a. Mens en samenleving
- b. Natuur en techniek
- c. Tijd
- d. Ruimte

a. Mens en samenleving

Hiervoor gebruiken wij de volgende materialen:

Groep 1 t/m 8 De Bijbel; staat centraal
Groep 1 t/m 8 Doelen en materialen vanuit de gedragsstudie langs de lijn van de 7 eigenschappen van Covey
Groep 1 t/m 8 Pestprotocol

In de komende schoolplanperiode streven wij daarbij de volgende werkwijzen na:

- Zie doelen bij hoofdstuk 2 met betrekking tot gedragsstudie langs de lijn van de 7 eigenschappen van Covey.
- Ook wordt in algemene zin aandacht besteed aan de sociaal-emotionele ontwikkeling. Dat gebeurt wekelijks door het houden van gesprekken, rollenspelen of schriftelijke opdrachten. Uiteraard worden situaties die zich voordoen op het schoolplein of in de klas direct besproken.
- Het pestprotocol wordt 2x per jaar besproken met het team en de directeur houdt zicht op naleving hiervan.
- Leraren en leerlingen vullen gedragsvragenlijsten in waardoor we het overzicht be-

houden over de ontwikkeling van leerlingen op sociaal emotioneel gebied.

b. Natuur en techniek

Hiervoor gebruiken wij de volgende materialen:

- In groep 1 en 2: Thema's uit *Schatkist* en Kleuteruniversiteit
In groep 3 en 4: Verschillende thema's n.a.v. de kerndoelen, vanuit verschillende methodische achtergronden door de leerkrachten samengesteld.
Groep 5 t/m 8: Methode *Wijzer door Natuur en Techniek*
Groep 1 t/m 8: Techniektorens, Technika 10 en STEM II

In de komende schoolplanperiode streven wij daarbij de volgende werkwijzen na:

- Wij voeren de lessen uit volgens de handleiding, maar houden rekening met individuele doelen per kind.
- We zorgen ervoor dat de kinderen de doelen ook praktisch leren uitvoeren, bijvoorbeeld door letterlijk in de natuur aan de slag te gaan, technieklessen e.d.
- STEM II willen we door de hele school gaan gebruiken. Dit is een overkoepelende organisatie die techniek in de scholen brengt. Er wordt onder andere een project 'Coderen en Programmeren' in de hele school ingevoerd, van groep 1 t/m 8.

c. Tijd

Hiervoor gebruiken wij de volgende materialen:

- In groep 1 en 2: Thema's uit *Schatkist* en Kleuteruniversiteit
In groep 3 en 4: Verschillende thema's n.a.v. de kerndoelen, vanuit verschillende methodische achtergronden door de leerkrachten samengesteld.
In groep 5 t/m 8: Thematisch werken rondom de canon van Nederland m.b.v. de doelen uit Methode *Bij de Tijd*

In de komende schoolplanperiode streven wij daarbij de volgende werkwijzen na:

- Zie doel 6.

d. Ruimte

Hiervoor gebruiken wij de volgende materialen:

- In groep 1 en 2: Thema's uit *Schatkist* en Kleuteruniversiteit
In groep 3 en 4: Verschillende thema's n.a.v. de kerndoelen, vanuit verschillende methodische achtergronden door de leerkrachten samengesteld.
In groep 5 t/m 8: Methode *Meander*

In de komende schoolplanperiode streven wij daarbij de volgende werkwijzen na:

- Wij voeren de lessen uit volgens de handleiding, maar houden rekening met individuele doelen per kind.
- We streven er naar om in de klas ook aandacht te hebben voor de koppeling van de theorie naar de praktijk van het leven van de leerlingen. Dit evalueren we 1x per jaar.

- Topografie wordt vanaf groep 5 getoetst.

8.3.5. Kunstzinnige oriëntatie

Hiervoor gebruiken wij de volgende materialen:

Cultuureducatie:	Groep 1 t/m 8: Kunstmenu van vrije Academie ZOM
Muziek:	Groep 1 t/m 8: Methode <i>Metropool op School</i>
Handvaardigheid en tekenen:	Groep 1 t/m 8: eigen leerlijn in de klas n.a.v. de kern doelen

In de komende schoolplanperiode streven wij daarbij de volgende werkwijzen na:

- De leerkrachten volgen in de klas bij Handvaardigheid en Teken en de eigen leerlijn in de klas, n.a.v. de kerndoelen. Dit noteren de leerkrachten in een overzicht.
- Er is in teamoverleg minstens 2x per jaar een evaluatie hoe er aan deze doelen wordt gewerkt en of er nog aanpassingen nodig zijn.
- Voor muziek zijn we zoekende naar een passende methode voor de school. Momenteel werken we met de methode *Metropole op school* voor groep 1 t/m 8. We willen de kerndoelen blijven nastreven en zoeken hier steeds geschikt materiaal bij.
- In een meerjarencyclus, Het Kunstmenu van vrije Academie ZON, komen de kinderen in contact met verschillende kunstdisciplines: muziek, drama, dans, literatuur, podiumkunst, tentoonstelling, audiovisuele kunst en beeldende kunst. Door dit gevarieerde aanbod wordt een brede persoonlijke ontwikkeling gestimuleerd om met name sociaal-emotioneel en creatief/expressief gebied. De kinderen leren beelden, taal, muziek, spel en beweging gebruiken om gevoelens en ervaringen mee uit te drukken. Zij worden gestimuleerd om eigen talenten te ontdekken en maken kennis met en krijgen waardering voor de verschillende aspecten van ons cultureel erfgoed.

8.3.6. Bewegingsonderwijs

Hiervoor gebruiken wij de volgende materialen:

Groep 1 en 2:	De bewegingslessen worden gegeven door Gemeente Brunssum
Groep 3 t/m 8:	Methode <i>Basislessen bewegingsonderwijs</i> nieuwste versie
Groep 4:	Zwemlessen verzorgd door Bronspot in Brunssum

In de komende schoolplanperiode streven wij daarbij de volgende werkwijzen na:

- Wij voeren de lessen uit volgens de handleiding, maar houden rekening met individuele doelen per kind.
- We willen dat alle kinderen kunnen deelnemen aan bewegingssituaties, sport en spel.
- Daarnaast stimuleren wij een gezonde levensstijl bij kinderen door deelname aan lesprogramma's, gastlessen of sportdagen die georganiseerd worden.

- De zwemlessen worden verzorgd en bekostigd door de gemeente Brunssum, zodat leerlingen van groep 4 de mogelijkheid krijgen om een zwemdiploma te halen. Deze lessen zijn voor onze leerlingen verplicht.

8.3.7. Bijbels onderwijs

Hiervoor gebruiken wij de volgende materialen:

Groep 1 t/m 4:	Kinderbijbel
Groep 5 t/m 8:	De methode <i>Levend Water</i>
Groep 7 en 8:	Kerkgeschiedenis

In de komende schoolplanperiode streven wij daarbij de volgende werkwijzen na:

- Bijbels onderwijs bestaat op onze school uit het vertellen/voorlezen van verhalen uit de Bijbel, maar ook door het bespreken van de betekenis ervan, het maken van verwerkingen hierover, het zelf lezen uit de Bijbel en het zingen van Bijbelse liederen.
- Vier keer per week wordt er 30 minuten Bijbels onderwijs gegeven. In groep 4 is dit drie keer per week 30 minuten.
- De kinderen zingen in elke klas psalmen, gezangen en andere Bijbelse liederen. Het is ons streven om hierin afwisselend aanbod te verzorgen.
- De leerlingen van groep 7 en 8 krijgen huiswerk en toetsen over het vak Kerkgeschiedenis.
- Naast het geven van de lessen uit de Bijbel is het ook ons streven dat we Bijbels onderwijs zichtbaar laten worden in de praktijk van elke dag door ons gedrag, voorbeeld en het benaderen van kinderen.

8.3.8. ICT

Hiervoor gebruiken wij de volgende materialen:

Groep 1 en 2:	Computers met diverse software
Groep 3 en 4:	Laptops met diverse software
Groep 5 t/m 8:	Laptops met diverse software en de Methode <i>Basisbits</i>

Het gebruik van ICT is inmiddels geheel verweven met het voornoemde leerstofaanbod. De leerlingen werken regelmatig, op verschillende leergebieden, samenwerkend of individueel aan laptops.

In de komende schoolplanperiode streven wij daarbij de volgende werkwijzen na:

- De leerlingen leren in de dagelijkse gang van zaken op school informatie- en communicatietechnologie te hanteren. Dit gebeurt op verschillende manieren:
 - ☒ individueel gebruik met leerstof ter verrijking en verdieping en zelfstandig werken
 - ☒ individueel gebruik met remediërende lesstof
 - ☒ individueel gebruik d.m.v. de methode Basisbits. Deze methode wordt ingezet

vanaf groep 4 t/m groep 8 en biedt leerstof over o.a. tekstverwerken, internetgebruik en gebruik van Microsoft-programma's aan.

- Klassikaal gebruik van digiborden (zowel in grote als kleine groep).
- Interne communicatie door leraren en directie per email.
- Externe communicatie.
- Meer en intensiever gebruik maken van de laptops en kinderen leren om hier zelfstandig gebruik van te maken.
- Internet wordt voornamelijk gebruikt bij het opzoeken van informatie voor lessen en spreekbeurten. We gebruiken Filternet om het internet veilig te kunnen gebruiken.

8.4. Onderwijs aan langdurig zieke kinderen

Artikel 9a wpo gaat over: *Ondersteuning bij het onderwijs aan zieke leerlingen.*

1. Bij het geven van onderwijs aan een leerling die is opgenomen in een ziekenhuis of die in verband met ziekte thuis verblijft, kan het bevoegd gezag van een school worden ondersteund.
2. De ondersteuning bedoeld in het eerste lid wordt verzorgd door:
 - a) een educatieve voorziening bij een academisch ziekenhuis of
 - b) een schoolbegeleidingsdienst als bedoeld in artikel 179, indien de leerling is opgenomen in een ziekenhuis niet zijnde een academisch ziekenhuis dan wel indien de leerling in verband met ziekte thuis verblijft.

Sinds 1 augustus 1999 zijn basisscholen zelf verantwoordelijk voor het onderwijs aan langdurig zieke kinderen. Een uitzondering hierop zijn kinderen die in een academisch ziekenhuis worden behandeld. Het gaat om die kinderen die gedurende langere tijd in een ziekenhuis zijn opgenomen of langdurig ziek thuis zijn. Voor kortdurende ziekmeldingen kunnen de bestaande schoolafspraken worden gehandhaafd.

Het is van groot belang, dat de school tijdens het ziek zijn contacten organiseert met het zieke kind. Het is natuurlijk belangrijk ervoor te zorgen dat het leerproces zo goed mogelijk doorloopt. Nog belangrijker is het gevoel van het zieke kind "erbij te blijven horen". Dat kan op allerlei manieren plaatsvinden. Het zieke kind kan worden bezocht door de groepslera(a)r(en) en medeleerlingen en/of op bepaalde tijden volgens afspraak de school bezoeken. Als dit om medische redenen niet mogelijk is, kan er gebruik gemaakt worden van bv. video-opnamen in de klas en/of thuis, telefonisch contact met klasgenootjes en evt. contact met behulp van e-mail en webcam. Het spreekt vanzelf, dat brieven, kaartjes en tekeningen een belangrijke rol spelen in het onderhouden van het contact tussen school en het zieke kind.

Per situatie wordt bekeken wat de mogelijkheden van zijn. Veel hangt af van de medische behandeling en de draagkracht van kind, ouders en school. De school kan deze activiteiten natuurlijk alleen in goed overleg met de ouders van het zieke kind uitvoeren. We realiseren ons, dat de ouders van een langdurig ziek kind een moeilijke periode doormaken en dat er op verschillende gebieden veel van hen wordt gevraagd.

De procedure, die wij binnen onze school volgen om in zo'n geval beslissingen te kunnen nemen is als volgt:

1. Als duidelijk is, dat een leerling van onze school langer dan 2 weken in een ziekenhuis wordt opgenomen of ziek thuis is, neemt de groepsleerkracht en/of de intern begeleider van de school contact op met de ouders om de situatie door te spreken.
2. De groepsleerkracht(en) en de intern begeleider nemen in overleg met de directie en de ouders van het zieke kind het besluit wel of geen externe hulp in te schakelen.
3. De school ontwikkelt in overleg met de ouders een planmatige aanpak.
4. De school blijft verantwoordelijk voor de te ontwikkelen en uit te voeren aanpak. Tijdens het uitvoeren van de aanpak vindt regelmatig overleg met de ouders plaats.